

CHECKLIST

ARCHIEFBEHEER

BIJ UITBESTEDING VAN TAKEN

Versie: 1.0
Datum: 15 oktober 2020
Auteur: Team Advies & Toezicht

Goedkeuring

Versie	Datum	Rol	Naam	Doel
1.0	20201015	Archivaris	Fred van Kan	Vaststelling

1. Inleiding

Overheden, en met name gemeenten, werken in toenemende mate samen door taken uit te besteden aan een samenwerkingsverband. Dit kan zowel een vorm van gemeenschappelijke regeling in de zin van de Wet Gemeenschappelijke Regelingen (Wgr) zijn, als andere vormen van samenwerking (bijvoorbeeld een vorm van Publiek-Private Samenwerking).¹ Archivering met het oog op bestuurlijke en financiële verantwoording is daarbij een belangrijk aandachtspunt.

De Archiefwet schrijft voor, dat in het geval van het aangaan van een regeling als bedoeld in de Wgr, een voorziening dient te worden getroffen omtrent de zorg voor de archiefbescheiden. Een voorbeeld is het aanwijzen van een archivaris en een archiefbewaarplaats en het regelen van het uitbestede archiefbeheer in de vorm van een mandaatregeling.² Wanneer dit (nog) niet is gebeurd, zijn de bepalingen van de gemeente waar de ingestelde regeling is gevestigd van toepassing, wat een financieel risico oplevert voor de betreffende gemeente. Neemt de Provincie Gelderland in de regeling deel, dan zijn de bepalingen van de Provincie van toepassing, inclusief het financiële risico.

2. Checklist

Het Gelders Archief heeft voor haar partners de een checklist ontwikkeld, als hulpmiddel voor het borgen van de afspraken rondom het archiefbeheer in het geval van uitbesteding van taken. Doel van deze checklist is dat een gemeente, provincie of waterschap en/of het samenwerkingsverband kan komen tot inzicht in de vraag wat al geregeld is, en wat nog geregeld moet worden op het gebied van archiefbeheer.

De checklist gaat niet in op wat er geregeld kan worden bij vormen van Publiek-Private samenwerking, maar kan daarbij wel als leidraad fungeren bij het opstellen van contracten of statuten en het aangaan van overeenkomsten.

De checklist kan gehanteerd worden op verschillende momenten:

- op het moment dat een taak wordt uitbesteed (te beginnen met het opstellen van een nieuwe regeling);
- wanneer een deelnemer en/of het samenwerkingsverband zelf in beeld wil brengen hoe het archiefbeheer van een uitbestede taak is geregeld, en welke stappen er nog ondernomen moet worden als dit niet, of niet voldoende, is gebeurd. Aanleiding kan bijvoorbeeld zijn het ontbreken van een voorziening, de wijziging of opheffing van een samenwerkingsverband, het intrekken van een mandaat of delegatie, of de uitbesteding van extra taken.

Het is tevens een hulpmiddel dat kan worden gebruikt in het proces om te komen tot een DVO/SLA tussen de overheidsorganisatie die taken uitbesteedt en de partij die deze taken gaat uitvoeren, in mandaat dan wel door delegatie of attributie.³ In het geval van mandaat blijft de uitbestedende partij als zorgdrager verantwoordelijk voor het archief. In het geval van delegatie of attributie gaat die verantwoordelijkheid over naar de partij waaraan de taak wordt overgedragen.

De checklist is gebaseerd op hoofdstuk 4 van de Handreiking Inrichting informatie- en archiefbeheer bij samenwerkingsverbanden van LOPAI/BRAIN (bijlage). Voor de modellen in de bijlage is dankbaar gebruik gemaakt van het Dossier Afspraken en Procedures van de RUD Utrecht, dat tevens is

¹ Voor een uitgebreidere toelichting op de verschillende samenwerkingsvormen, zie: Handreiking Inrichting informatie- en archiefbeheer bij samenwerkingsverbanden (Verbonden Partijen), Werkgroep LOPAI / sectie archieftoezicht BRAIN, januari 2017 (<https://vng.nl/files/vng/20170724-lopai-brain-handreiking-archivering-verbonden-partijen.pdf>) hoofdstuk 2.

² In de KPI van de VNG is dit opgenomen onder KPI 1.5.

³ Voor een uitgebreide toelichting, zie: <https://vng.nl/publicaties/handreiking-attributie-mandaat-en-delegatie>.

opgenomen als bijlage. Daarnaast is als bijlage een praktijkvoorbeeld van een uitgewerkte dienstverleningsovereenkomst (DVO) en service-level agreement (SLA) bij uitbesteding van een taak opgenomen, in de vorm van de DVO/SLA uitbesteding ICT taak van de gemeente Overbetuwe en de gemeente Lingewaard.

3. Aanbevelingen in het geval van delegatie of attributie

In het geval van delegatie of attributie is het vooral van belang om bij het opstellen van de regeling te borgen dat zorg, beheer en toezicht op het archief geregeld zijn, inclusief de aanwijzing van de archivaris en de archiefbewaarplaats, evenals een voorziening in geval van uittreding of opheffing. Deze zaken worden meegenomen in de besluitvorming rondom de oprichting. In de checklist is aangegeven welke onderdelen van toepassing zijn in welke situatie. Waard ti niet concreet is aangegeven, is het betreffende onderdeel in alle gevallen van toepassing.

In situaties waarbij er geen taken worden uitbesteed en er dus in feite alleen sprake zal zijn van een organisatiearchief, is het zaak dat er afspraken worden gemaakt over het archiefbeheer hiervan (bestuursarchief en ondersteunende taken, de zgn. PIOFACH-taken).

4. Aanbevelingen in geval van uitbesteding op basis van mandaat

Om tot een efficiënt beheer te komen, adviseren we om het archiefbeheer expliciet te mandateren, dit vast te leggen in een mandaatbesluit en hier een financiële afspraak aan te verbinden. Het inrichten en uitvoeren van het archiefbeheer wordt als kostenpost bij het instellen van een samenwerkingsverband vaak vergeten. Door het beheer expliciet te mandateren en hier financiële afspraken bij te maken, wordt voorkomen dat er onduidelijkheid kan gaan bestaan over de verantwoordelijkheden en de vraag hoe het beheer wordt bekostigt.

Het samenwerkingsverband is er doorgaans bij gebaat om over het archief te kunnen blijven beschikken voor de uitvoering van zijn taken. Bij voorkeur blijft het archief van mandaattaken dan in beheer bij het samenwerkingsverband en worden procesafspraken gemaakt over het vernietigen en overbrengen. Bij voorkeur wordt de archiefbeheertaak aan het samenwerkingsverband gemandateerd of gedelegeerd voor de taken die zijn uitbesteed.

In alle gevallen is een exitstrategie een vereiste, zodat bij uittreding, wijziging of opheffing van een samenwerking het archief gesplitst kan worden naar bevoegd gezag en worden teruggeleverd, dan wel overgebracht of, waar dat aan de orde is, vernietigd. Het beheer is hier op ingericht.

Afspraken over archiefbeheer van de uitbestede taken worden bij voorkeur vastgelegd in de DVO, of in een separate DVO archiefbeheer, met een SLA waarin de prestatieafspraken zijn opgenomen.

Het beheer wordt ingericht en uitgevoerd door het samenwerkingsverband en is onderhevig aan toezicht van de archivaris van het overheidsorgaan dat de taak uitbesteedt. In de praktijk kan dit betekenen dat er meerdere toezichthouders betrokken zijn.

Eventuele tekortkomingen en maatregelen om deze op te lossen worden, voor wat betreft het Gelders Archief, opgenomen in het jaarverslag advies en toezicht.

Het uitbestedende overheidsorgaan en het samenwerkingsverband zijn vrij om andere afspraken te maken als maatwerk gevraagd of vereist is. We toetsen deze afspraken dan aan de wettelijk kaders.

5. Gebruik van de checklist

De checklist is digitaal in te vullen door per onderdeel de checkbox () aan te klikken, wanneer een onderdeel is geregeld. Daarnaast kan per onderdeel worden aangegeven of er sprake is van brondocumenten waarin de betreffende afspraak is vastgelegd, en welke dit zijn. In een aantal gevallen wordt gevraagd om een onderdeel toe te lichten, bijvoorbeeld op de optie waarvoor in dat geval gekozen is.

N.B.

De handreiking verbonden partijen, waarop deze checklists zijn gebaseerd, wordt momenteel herzien. Een nieuwe versie is nog niet beschikbaar, maar we hebben ervoor gekozen hier niet op te wachten. Wanneer er een nieuwe versie van de handreiking beschikbaar is, zal de checklist herzien worden.

Checklist voor samenwerkende partijen

Uitbestedende overheidsorganisatie

A	Beleid en verantwoordelijkheden in (alleen in geval van mandatering)	Toelichting	Brondocument ⁴
1	☐ De uitbestede taak/taken is/zijn vastgelegd in een mandaatbesluit, waarbij ook de archiefbeheertaken die zijn uitbesteed expliciet zijn benoemd		
2	☐ De verantwoordelijk voor het vormen en beheren van de dossiers, nadat het samenwerkingsverband is opgericht, is belegd, en wel bij: ☐ het samenwerkingsverband ☐ de deelnemer zelf		
3	De volgende beleidskeuze is gemaakt: de door het samenwerkingsverband gevormde dossiers: ☐ worden na afhandeling van de zaak (direct) teruggeleverd aan de deelnemende overheidsorganisatie. <i>Graag toelichten en brondocument met afspraken toevoegen</i> ☐ blijven bij het samenwerkingsverband tot het moment van overbrenging naar de archiefbewaarplaats c.q. vernietiging		
4	☐ de eigen archiefverordening en het besluit informatiebeheer van de deelnemer zijn meegenomen in de met het samenwerkingsverband gemaakte afspraken en zijn in lijn met de veranderingen die plaatsvinden ⁵		
5	☐ het kwaliteitssysteem van de deelnemer is meegenomen in de met het samenwerkingsverband gemaakte afspraken en in lijn met de veranderingen die plaatsvinden ⁶		

⁴ Per brondocument aangeven wat de datum van vaststelling is, dan wel de periode waarop het betrekking heeft (bv beleidsplan 2020-2024).

⁵ Te denk valt bijvoorbeeld aan veranderingen in wetgeving, in de taken van de organisatie (bv nieuwe taken of beëindiging van taken), wijzigingen in de taken of rollen binnen de organisatie enz.

⁶ Idem.

B	Terbeschikkingstelling van historische dossiers aan het samenwerkingsverband	Toelichting	Brondocument ⁷
1	☐ Er is een overzicht van de taken die aan het samenwerkingsverband worden uitbesteed en de bijbehorende dossiers die ter beschikking zijn (of worden) gesteld		
2	☐ Er is een verklaring van terbeschikkingstelling opgesteld, waarin staat hoe lang en onder welke voorwaarden de dossiers worden uitgeleend		
3	☐ Deze verklaring is getekend door deelnemende overheidsorganisatie en het samenwerkingsverband		
4	☐ (Medewerkers van) de deelnemende overheidsorganisatie(s) kan/kunnen de uitgeleende dossiers inzien. <i>Graag toelichten op welke wijze.</i>		
5	<p>Dossiers zijn in de volgende vorm(en) beschikbaar gesteld aan het samenwerkingsverband:</p> ☐ originele papieren dossiers ☐ originele digitale dossiers ☐ in kopie (papier of scans) <p>In geval van scans zijn afspraken gemaakt (brondocument toevoegen) waarin is vastgelegd:</p> ☐ conform welke specificaties de scans gemaakt worden ☐ het bestandsformaat en de metadata van de scans ☐ de wijze waarop het samenwerkingsverband de gescande dossiers wil ontvangen ☐ of de scans bij de deelnemende overheidsorganisatie blijven en het samenwerkingsverband digitale inzage krijgt, of dat de scans door het samenwerkingsverband zelf beheerd gaan worden ☐ In geval van kopieën zijn afspraken gemaakt (brondocument toevoegen) waarin is vastgelegd wanneer eventuele	<p>Papieren dossiers zijn beschikbaar gesteld als:</p> ☐ origineel ☐ kopie ☐ scan <p>Digitale dossiers zijn beschikbaar gesteld</p> ☐ via inzage ☐ als origineel ☐ als kopie	

⁷ Per brondocument aangeven wat de datum van vaststelling is, dan wel de periode waarop het betrekking heeft (bv beleidsplan 2020-2024).

	gebruikskopieën worden vernietigd		
6	☐ De deelnemende overheidsorganisatie heeft na de inbruikleengeving een ontvangstbevestiging gekregen		
7	☐ Vastgelegd is dat het samenwerkingsverband vanaf het moment van bruikleengeving verantwoordelijk is voor het beheer van de in bruikleen gegeven dossiers en verantwoordelijk is voor het garanderen van de goede, geordende en toegankelijke staat van de dossiers.		
8	☐ Vastgelegd is waar de terbeschikkinggestelde dossiers op termijn naar toe gaan als zij worden geretourneerd aan de deelnemende overheidsorganisatie (hetzij DIV, hetzij de archiefdienst; brondocument toevoegen)		

C	Vervreemding van dossiers aan het samenwerkingsverband (N.B. alleen van toepassing in geval van delegatie of attributie)	Toelichting	Brondocument⁸
1	☐ Er is een overzicht van de taken die aan het samenwerkingsverband worden gedelegeerd of geattribueerd en de dossiers die aan het samenwerkingsverband worden vervreemd		
2	☐ Er is een verklaring van vervreemding opgesteld		
3	☐ Deze verklaring is getekend door deelnemende overheidsorganisatie en het samenwerkingsverband		

⁸ Per brondocument aangeven wat de datum van vaststelling is, dan wel de periode waarop het betrekking heeft (bv beleidsplan 2020-2024).

Samenwerkingsverband

A	Beleid en verantwoordelijkheden	Toelichting	Brondocument ⁹
1	☐ De regeling bevat een archiefparagraaf die passend is voor de situatie (attributie, delegatie en/of mandaat)		
2	Er is een archief- en informatiebeleid: <ul style="list-style-type: none"> ☐ voor de mandaattaken ☐ voor de eigen taken (PIOFACH, gedelegeerde danwel geattribueerde taken) ☐ voor de verantwoording van het beleid aan het bestuur 		
3	☐ Er is een archiefverordening vastgesteld ☐ Er is een besluit informatiebeheer vastgesteld ¹⁰		
4	Toezicht op en beheer van het archief van het samenwerkingsverband (na overbrenging) voor de eigen taken is geregeld, en wel als volgt: <ul style="list-style-type: none"> ☐ Er is een archiefbewaarplaats aangewezen ☐ Er is een archivaris aangewezen ☐ Er is een DVO afgesloten met een Archiefdienst, waarin toezicht op het niet-overgebrachte en beheer van het overgebrachte archief geregeld zijn 		

B	Inrichting recordsmanagement	Toelichting	Brondocument ¹¹
1	☐ Er zijn voldoende deskundige medewerkers aangesteld		
2	☐ Er is een archiefruimte voor analoge dossiers		
3	De digitale systemen voor archiefbeheer <ul style="list-style-type: none"> ☐ Voldoen aan eisen Archiefregeling ☐ Zijn ingericht conform NEN 2082 		
4	De ordeningsstructuur is <ul style="list-style-type: none"> ☐ Zaaksgewijs ☐ Anders, namelijk (a.u.b. toelichten) 		
5	Selectie en vernietiging vindt plaats <ul style="list-style-type: none"> ☐ Op basis van één of meer vastgestelde selectielijsten (a.u.b. toelichten welke) 		

⁹ Per brondocument aangeven wat de datum van vaststelling is, dan wel de periode waarop het betrekking heeft (bv beleidsplan 2020-2024).

¹⁰ Wanneer er sprake is van mandaattaken, dan is hier in opgenomen dat de beheerder beheersafspraken maakt met de mandaatgever voor de dossiers van de uitbestede taken.

¹¹ Per brondocument aangeven wat de datum van vaststelling is, dan wel de periode waarop het betrekking heeft (bv beleidsplan 2020-2024).

	☐ De vigerende selectielijst is actueel		
6	☐ Inzage in de dossiers door functioneel betrokkenen is geregeld (a.u.b. toelichten op welke wijze)		

C	Inrichting systemen	Toelichting	Brondocument ¹²
1	☐ Digitale dossiers van verschillende zorgdragers zijn te scheiden naar bevoegd gezag (alleen in geval van mandaat)		
2	☐ Per dossier wordt vastgelegd welke deelnemer als bevoegd gezag verantwoordelijk is (alleen in geval van mandaat)		
3	☐ Metadata die worden vastgelegd voldoen aan TMLO		
4	☐ Documenten worden opgeslagen in een duurzaam (valideerbaar en volledig gedocumenteerd) bestandsformaat		
5	☐ Het is mogelijk digitale dossiers (inclusief documenten en metadata) uit het systeem van het samenwerkingsverband te halen en over te zetten naar een ander systeem (bijvoorbeeld terug naar de deelnemende overheidsorganisatie of naar een e-depot)		
6	☐ De bewaartermijnen en selectiegrondslagen uit de van toepassing zijnde selectielijst(en) is (zijn) opgenomen in het systeem en gekoppeld aan de werkprocessen en resultaten		

¹² Per brondocument aangeven wat de datum van vaststelling is, dan wel de periode waarop het betrekking heeft (bv beleidsplan 2020-2024).

Bijlage 1: Modellen

A. Model verklaring van verstrekking of terbeschikkingstelling van archiefbescheiden

Verstrekking (in geval van mandaat voor vernietiging of overbrenging)	☐
Terbeschikkingstelling	☐

Datum	
Kenmerk	

Ondergetekenden verklaren dat de archiefbescheiden <..> uit de periode <..>/<..> (zie bijlage / onderstaande lijst) op <datum> zijn verstrekt of ter beschikking zijn gesteld van het eerst genoemde orgaan naar het tweede genoemde orgaan.

Plaats		Plaats	
Datum		Datum	
Naam		Naam	
Functie		Functie	
Ondertekening		Ondertekening	

Bijlage: Lijst met archiefbescheiden. Verstrekking of terbeschikkingstelling vindt plaats conform het vastgestelde metagegevensschema.

C. Model Metagegevensschema's

Metagegevens op dossierniveau

Nr.	Metagegeven	Type verplichting	Formaat	Bron	Opmerking
1					
2					
3					
4					
5					
6					
7					
8					
9					
10					
11					
12					

Metagegevens op documentniveau

Nr.	Metagegeven	Type verplichting	Formaat/ Waardenverzameling	Bron	Opmerking
1					
2					
3					
4					
5					
6					
7					
8					
9					
10					

D. Model overzicht specifieke afspraken¹³

Afspraak tussen <naam uitbestedende partij> en <naam samenwerkingsverband>.

Datum afspraak	Onderwerp	Afspraak	Geldigheid
Klik hier als u een datum wilt invoeren.	Selectie en vernietiging		
Klik hier als u een datum wilt invoeren.	Overbrenging		
Klik hier als u een datum wilt invoeren.			
Klik hier als u een datum wilt invoeren.			
Klik hier als u een datum wilt invoeren.			

¹³ Het betreft hier een aanvulling op de afspraken die in een generieke DVO (tussen een samenwerkingsverband en alle deelnemende overheden) zijn opgenomen, specifiek voor één partij.

E. Model leveringsoverzicht

Overzicht van leveringen van ter beschikking gestelde informatie door <naam uitbestedende partij> aan <naam samenwerkingsverband>.

Historie vanaf start <naam samenwerkingsverband> d.d. [Klik hier](#) als u een datum wilt invoeren.

Datum levering	Omschrijving	Wetgeving	Looptijd (Begin/Einddatum)